

srednješolci:

Žiga Kreča	Katarina Drame	I. gimnazija v Celju
Jan Gojznikar	Pia Klanar	I. gimnazija v Celju
Laura Prša	Jana Žnidarič	Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer
Elias Laissani	David Duh	Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer
Špela Videc	Anja Rutar	I. gimnazija v Celju
Aleš Zupančič	Anja Zupačič	Gimnazija N. mesto in Grm novo mesto
Barbara Halas	Tjaša Štefko	Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer
Karla Makoter	Anita Sever	Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer
Rebecca Perša	Dejan Perčič	Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer

Čestitke vsem prejemnikom priznanj in mentorjem ter pohvala vsem udeležencem tekmovanja!

Hvala tudi vsem prostovoljcem, ki so pripomogli k nemotenemu poteku celotnega dne. Letos so pomagali: Sanja Behrič, Katarina Drašler, Nataša Fujs, Ana Gabrovec, Mateja Grašič, Polona Sušnik, Anže Šarabon, Vinko Treven in Manca Velkavrh. V veliko pomoč so nam bili tudi nasveti Špele Novak in Simone Strgulc Krajšek.

S prijetnim pričakovanjem se veselimo novega šolskega leta, ko bomo poskušali k udeležbi na tekmovanju pritegniti še več šol in mladih botanikov!

ROK ŠTURM

(organizator Tekmovanja v poznavanju flore 2013)

Ob 80. letnici botaničarke dr. Darinke Trpin

Darinka Trpin se je rodila 23. julija 1933 v Bučki, manjšem kraju med zaobljenimi dolnjskimi griči v sedanjí občini Škocjan; vendar je preživela vse otroštvo na Raki, kjer sta bila njena starša učitelja, oče tudi ravnatelj tamkajšnje osnovne šole. Jeseni leta 1940 je začela obiskovati osnovno šolo, vendar se je naslednje leto, kmalu po začetku druge svetovne vojne, družina umaknila k sorodnikom v Ljubljano. Tam je nadaljevala šolanje v osnovni šoli v Spodnji Šiški in jo končala leta 1944. Jeseni istega leta se je vpisala na VII. nižjo državno gimnazijo in nato v VI. državno gimnazijo v Ljubljani, kjer je maturirala 21. junija 1951.

Po maturi je istega leta pričela s študijem na biološkem oddelku Prirodoslovnomatemične fakultete v Ljubljani. Diplomirala je 5. junija 1958 z diplomsko nalogo *Periant* pri *Polycarpicah*, v kateri je opisala razvoj cvetnega odevala na osnovi herbarijskih primerkov različnih taksonov. Naziv doktorica bioloških znanosti je pridobila 4. aprila 1979 na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. Naslov njene disertacije je bil *Alyssum montanum* kompleks v jugovzhodnem delu Jugoslavije. Poročila se je leta 1964, z možem Mitjo imata hčer in sina.

Med študijem je bila demonstratorica pri vajah iz predmeta Taksonomija rastlin pri profesorju Ernestu Mayerju in kot prostovoljna laborantka opravljala različna dela v herbarijski zbirki. Po drugem letniku se je vsako poletje udeleževala botaničnih ekskurzij po Sloveniji pa tudi na Velebit, v Makedonijo, na gore v Bosni in Hercegovini, ki jih je organiziral prof. Mayer; sodelovali so še asistent Vlado Ravnik in študentski kolegi Franc Sušnik, Vinko Strgar, Aleksa Cimerman. Po diplomi se je zaposlila kot referentka za fenološka opazovanja na Agrometeorološkem oddelku Hidrometeorološkega zavoda SR Slovenije, kjer je opravila tudi strokovni izpit. Zbrane rezultate in analize fenoloških podatkov je objavljala v glasilu zavoda. Na mesto strokovne sodelavke za taksonomijo rastlin v Inštitutu za biologijo Univerze v Ljubljani je bila sprejeta 16. januarja 1964. Od 1. oktobra 1973 je bila z nazivom višja strokovna sodelavka zaposlena na Biotehniški fakulteti na oddelku za biologijo oziroma kot se je oddelek takrat imenoval, v visokošolski temeljni organizaciji dela (VTOZD) biologija. Vse obdobje delovanja na oddelku je vodila vaje pri predmetu taksonomija rastlin in sodelovala pri urejanju herbarija. V letu 1982 je zapustila visokošolsko ustanovo in odšla na Biološki inštitut Jovana Hadžija pri Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU, kjer je v botanični skupini pod vodstvom akademika Ernesta Mayerja nadaljevala z raziskavami in tam kot višja znanstvena sodelavka ostala vse do upokojitve v letu 1997. Po upokojitvi prof. Mayerja je prevzela vodenje botanične skupine, ki so jo sestavljali še Valerija Babji (od 1996), Martina Kačičnik Jančar (od 1997), Branko Vreš in Andrej Seliškar.

V razmeroma pisanem zaposlitvenem delovanju je večino obdobja, to je od leta 1964 dalje, posvetila taksonomskim, florističnim in fitogeografskim raziskavam ter sodelovala pri različnih projektih nalogah s področja varstva narave. Sprva je bila vključena v nekaj let trajajočo mednarodno raziskovalno nalogo Preizkušanje samoniklega rastlinstva Jugoslavije, nosilec je bil Vinko Sadar, sodelovali so še Jože Španring in Ernest Mayer, kjer so preučili več kot 1500 rastlinskih vrst. Naslednji raziskovalni program Endemizem in polimorfizem v flori Jugoslavije, ki ga je vodil profesor Ernest Mayer, je bil dolgotrajnejši; tako se je Darinka Trpin mogla ukvarjati z razreševanjem taksonomskih problemov rodov ali posameznih vrst pri taksonih *Herniaria*, *Hutchinsia*, *Dianthus*, *Plantago*, *Euphorbia*, pri kompleksu *Alyssum montanum* v jugovzhodnem delu Balkanskega polotoka, taksonih *Alyssum pluscanescens* in *A. samoborensense* in drugih. V reviji Biološki vestnik je leta 1974 v prispevku Rod *Hutchinsia* v jugovzhodnih apneniških Alpah objavila taksonomski pregled rodu krešica in opisala novo podvrsto, južnoalpsko krešico – *Hutchinsia* (= *Pritzelago*) *alpina* subsp. *austroalpina*. Leta 1990 je v Razpravah SAZU objavila veljaven opis podvrste *A. montanum* subsp. *pluscanescens*, ki se endemično pojavlja v okolici Žiž in pri Samoboru na Hrvaškem. Bila je med pobudniki za zavarovanje rastišča pri Žičah. Sodelovala je pri ugotavljanju razširjenosti rodu *Lindernia* in vrst, npr. *Matteucia struthiopteris*, *Typha shuttleworthii*, *Euphorbia prostrata*, *Fritillaria meleagris* v Sloveniji ter pri florističnih raziskavah različnih območij (Pomurje, Kras, Zgornja Savska dolina, Trnovski gozd), predvsem pa vlagoljubne, močvirne in vodne flore v Sloveniji (Ljubljansko barje, Cerkniško jezero, Planinsko polje, Jovsi idr.).

V evropskem projektu Atlas florae Europaeae je od prvega zvezka, ki je izšel leta 1972, obsežno sodelovala (čep rav se je njeno ime med sodelavci monografije pojavilo šele v 10. delu leta 1980) pri pripravi in obdelavi gradiva o pojavljanju in razširjenosti vrst na delu Balkanskega polotoka in v Sloveniji (od 1990 dalje), med drugimi iz družin *Rosaceae*, *Brassicaceae*, *Resedaceae*, *Platanaceae*, *Paeoniaceae*, *Nymphaeaceae*, *Ranunculaceae* idr. Še vedno je članica komiteja za pripravo Atlasa in pri pripravi gradiva sodeluje tudi po

upokojitvi. Aktivno se je udeleževala kongresov biologov in simpozijev biosistematikov Jugoslavije (1974, 1980, 1997), domačih simpozijev Flora in vegetacija Slovenije (1992, 1995) in mednarodnega simpozija Chorological Problems in the European Flora (1997) na Finskem.

Skupaj z Brankom Vrešem je pripravila Register flore Slovenije, ki je izšel pri založbi ZRC leta 1995. V njem je vključenih 3216 do takrat znanih taksonov praprotnic in cvetnic na ozemlju Slovenije. Poleg seznama z latinskimi in slovenskimi imeni so navedeni najpogostejši sinonimi, označene kulturne ali kultivirane rastline, vprašljivo pojavljanje, prezrte vrste ipd.; na koncu je 96 fotografij rastlin. Čeprav je dvanajst let kasneje izšla četrta izdaja Male flore Slovenije, je register še vedno zelo uporaben pripomoček.

Pomembno je bilo sodelovanje Darinke Trpin pri zasnovi podatkovne zbirke FloVegSI (Favna, flora in vegetacija Slovenije) v letih 1995 do 1997, predvsem pri usklajitvi sistemskih tabel z imeni taksonov, sinonimov in povezavi med njimi. Leta 1995 je bila skupaj z avtorjema tega zapisa ustanoviteljica herbarijske zbirke BIJH ZRC SAZU (delovni in primerjalni herbarij), ki je kasneje prerasla v mednarodno herbarijsko zbirko (LJS). V letih 1996 in 1997 je bila tudi delovna mentorica takratni mladi raziskovalki Valeriji Babij pri njeni magistrski nalogi.

V COBISS-u (Kooperativni online bibliografski sistem in servisi) je v njeni osebni bibliografiji za obdobje 1964–2013 vključenih 57 objav, od znanstvenih prispevkov do elaboratov, vendar v seznamu nekaj objav manjka, npr. Zur kenntnis und Bewertung von *Herniaria rotundifolia* Visiani (*Feddes Repert.(Berlin)*, 1973, let. 84), povzetka referatov Taksonomska problematika *Alyssum montanum* (*Brassicaceae*) leta 1980 v Donjem Milanovcu in O vrednotenju taksona *Alyssum galicicae* na kongresu biologov v Sarajevu leta 1974.

Je članica mednarodnih združenj OPTIMA (Organization for the Phyto-taxonomic Investigation of the Mediterranean area) in Internationale CLUSIUS-Forschungsgesellschaft, ter slovenskih naravoslovnih društev, kot so Društvo biologov Slovenije, Botanično društvo Slovenije in Prirodoslovno društvo Slovenije.

Avtorja tega zapisa sva z Darinko tesneje sodelovala po njenem prihodu na ZRC SAZU. Vedno je bila skromno zadržana, toda temeljita, vztrajna in natančna, v strokovnih pogovorih odprta, in je vedno razdajala svoje znanje in botanične izkušnje. Velikokrat smo bili na skupnih terenskih raziskavah, kjer je vedno z velikim žarom opazovala, zapisovala, nabirala in herbarizirala rastline, poleti vztrajala do noči, bila potrpežljiva, vedno prijazna in nasmejana. Tudi po odhodu v pokoj ni prekinila povezave z botaniko, prihajala je še v Inštitut in se z veseljem odzivala vabilom na terenske ogleda.

Ob življenjskem jubileju Darinki Trpin želimo še mnogim prijetnim botaničnim raziskovanjem in doživetjem.

ANDREJ SELIŠKAR & BRANKO VREŠ